

VINERI, 25 SEPTEMBRI 2020. 7 zile până la lansarea lui [REDACTED] în cursa electorală la un oficiu de la demisolul unui bloc locat[REDACTED] de pe [REDACTED] din [REDACTED], aflat la circa 600 de metri distanță de sediul central al PSRM, dis-de-dimineată sosesc deputații socialiști [REDACTED] și [REDACTED].

Oaspeții comunică intens cu un bărbat și o femeie, după care sunt conduși în birou. Periodic, ies împreună la o țigară, dar discuțiile animate continuă și afară.

În următoarele zile, restul de pe [REDACTED] au venit cel puțin încă doi vizitatori de vară: unul este un deputat socialist și membru al Comisiei parlamentare pentru politica externă, [REDACTED], consilier al prim-ministrului [REDACTED] până în iulie 2019, și [REDACTED], o femeie alături de care au fost surprinși [REDACTED].

RAPORT ANUAL

#2022

[REDACTED] și [REDACTED]: [REDACTED]

[REDACTED] în compania celor doi, nu a [REDACTED] fostul consilier al președintelui [REDACTED] în viața personală a oame-
[REDACTED] nu-mi pasă deloc de
[REDACTED]

[REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] de clădirea Președ-
[REDACTED] de control al Servi-
[REDACTED] este tot cetățean
[REDACTED] de presă al ad-
[REDACTED] fără a avea
[REDACTED] doar de poar-
[REDACTED] unei coor-

[REDACTED] de RISE,
[REDACTED] vizită,
[REDACTED] la prima. Dar
[REDACTED] când va veni
[REDACTED] Comisia Elector-
[REDACTED] ruși la
[REDACTED] Chișinău, și
[REDACTED] și deputat-
[REDACTED] discuție animată. În
[REDACTED]
[REDACTED] care au inter-
[REDACTED] tot completat cu noi
[REDACTED]
[REDACTED] primarul [REDACTED] și
[REDACTED] [REDACTED]. Niciunul
[REDACTED] ruși.

[REDACTED] a capitalei, unde
[REDACTED] purtătoarea de cuvânt a candi-
[REDACTED]
[REDACTED]. Anume [REDACTED] este cel care
[REDACTED] va refuza să ne spună în ce relații se
[REDACTED]

Analizând imaginile făcute în parcare, în paralel cu cele surprinse la sediul PSRM și la ofi-
ciul de la demisol din [REDACTED], am reușit să mai identificăm șase cetățeni ruși.

Pe unul deja îl cunoaștem. Este [REDACTED] cel care a însoțit-o pe [REDACTED] în vizita la
Președinție, cu șase zile înainte de lansarea lui [REDACTED] în cursă. Restul cinci sunt: [REDACTED]
[REDACTED] și [REDACTED].

Conform unui răspuns oferit de CEC, „contractarea unor servicii de consultanță [...] nu este
interzisă de normele legale, cu condiția reflectării cheltuielilor respective și neefectuării agi-
tației electorale propriu-zise”.

[REDACTED], președintele CEC: Candidații la funcția de Președinte sunt obligați să declare
toate cheltuielile în rapoartele depuse la CEC. Chiar dacă cineva prestează pentru candidat anumite
servicii pro bono (fără plată – n.r.), inclusiv consultanții străini, candidatul trebuie [să apre-

CARTE DE VIZITĂ	3
ECHIPA	4
PREMII	5
DOSARE ÎN 2022	6
DOSARE FINALIZATE	
DOSARE NOI	
RISE MOLDOVA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ	7
COLABORĂRI	
PRELUĂRI	
ANCHETE	8
#SERII	10
#KREMLINOVICI	
#AFACERI CU STATUL	
#TRANSNISTRIA	
#AFACERI SUBTERANE	
#ÎNREANIMARE	
DATE STATISTICE	18
TOP 10 ARTICOLE	
TOP 10 PROFILURI	
TOP 5 MATERIALE VIDEO	
PAGINA WWW.RISE.MD	
PROFILES.RISE.MD	
REȚELE SOCIALE	
TRAININGURI	22
RAPORT FINANCIAR	24
BILANȚUL CONTABIL	
EXTRAS DIN SITUAȚIA DE VENITURI ȘI CHELTUIELI	
PROIECTELE RISE #2022	26
ÎN DERULARE	
ÎNCHEIATE	

RISE Moldova* este o comunitate de jurnaliști de investigație, programatori și activiști din Republica Moldova și România. Investighează crima organizată și face conexiuni din zone offshore, dezvăluie scheme de spălare a banilor din Europa de Est și Asia Centrală, scheme de corupție, contrabandă, fraude fiscale, trafic de arme și scoate la lumină afacerile ascunse ale politicienilor.

* RISE Moldova a fost înregistrată la Ministerul Justiției pe 17 martie 2014.

DATE DE CONTACT:

- ✉ info@rise.md
- 🌐 www.rise.md
- 👤 profiles.rise.md
- 📧 rise.md/leaks

REȚELE SOCIALE:

- 📘 [Facebook.com/risemoldova](https://facebook.com/risemoldova)
[Facebook.com/risemoldovarussian](https://facebook.com/risemoldovarussian)
- 🐦 [Twitter.com/risemoldova](https://twitter.com/risemoldova)
- 📷 [Instagram.com/risemoldova/](https://instagram.com/risemoldova/)
- 📧 t.me/risemoldova
t.me/risemoldovarussian
- 🎵 [Tiktok.com/@rise_moldova](https://tiktok.com/@rise_moldova)

PARTENERI:

RISE Project
Prague Civil Society Center
The Network for Reporting on Eastern Europe (n-ost)

MEMBRU:

The Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP)
Global Investigative Journalism Network

IURIE SANDUȚA

Directorul RISE Moldova și
membru al OCCRP

*Specializare: Crimă organizată
transfrontalieră, analiza conexiunilor
complexe și a beneficiarilor reali (UBO)
din jurisdicții offshore, asset tracing și
investigații financiare (forensic), scheme
de spălare de bani (Laundromat),
investigații digitale, OSINT și geolocație
pentru identificarea activelor și localizarea
persoanelor*

NICOLAE CUȘCHEVICI

Editor de limba română la RISE Moldova

*Specializare: investigații și reportaje-
anchetă*

VLADIMIR THORIK

Editor de limba rusă la RISE Moldova
și membru al OCCRP

*Specializare: investigarea fraudelor în
domeniul economic și politic*

ION PREAȘCA

Reporter RISE Moldova

*Specializare: investigații fraude, tranzacții,
bănci, energetică, jurnalism economic*

MIHAI MUNTEANU

Reporter

*Specializare: investigații pe subiecte de
crimă organizată*

MARCELA ZĂMOSTEANU

Reporteră

*Specializare: corupție politică, averi
și interese ascunse, rețele pro-ruse și
finanțări obscure, tranzacții imobiliare,
offshore, justiție și OSINT.*

LILIANA BOTNARIUC

Reporteră

*Specializare: investigații în domeniile
sănătate și justiție*

ROMAN FILIPPOV

Editor imagine

NATALIA SANDUȚA

Asistentă manager

ELENA MATEI

Contabilă

PREMIUL NAȚIONAL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE JURNALISTICĂ 2022

Consiliul de Presă din Republica Moldova

INVESTIGAȚIILE ANULUI 2022

CATEGORIA - MASS-MEDIA NAȚIONALĂ

Vila din Geneva a unei studente

Autor: Iurie Sanduța

Friedrich Naumann Foundation,
Asociația Presei Independente

JURNALIȘTII ANULUI 2022

PREMIUL - Evoluția anului 2022

Clubul de Presă din Chișinău

INVESTIGAȚIILE ANULUI 2022

CATEGORIA - MASS-MEDIA NAȚIONALĂ

Seria Afaceri imobiliare la Hîncești

Autoare: Marcela Zămosteanu

Friedrich Naumann Foundation,
Asociația Presei Independente

REFLECTAREA FENOMENULUI CORUPȚIEI ÎN MASS-MEDIA, EDIȚIA XII

PREMIUL II - Iurie Sanduța

Transparency International - Moldova

GIJN EDITOR'S PICK 2022:

BEST INVESTIGATIVE STORIES IN RUSSIAN AND UKRAINIAN

Anchetele „Agenții FSB, responsabili de Moldova” și „Ruble pentru Dodon” au intrat în topul celor mai bune investigații publicate în limba rusă și ucraineană, desemnat de GIJN - Global Investigative Journalism Network.

DOSARE FINALIZATE

Denumirea dosarului: Tviodorhleb Eduard Veniamin vs. A.O. Asociația Reporteri de Investigatie și Securitate Editorială din Moldova

Instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru

Numărul dosarului: 2-21118466-12-2-06082021

Tematică: Apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale

Motivul: În urma publicării investigației: Uniunea Sovietică a Cocainei: CASTA

Stadiu procesual: Încheiat (Judecătorii au respins cererea de chemare în judecată a lui Tviodorhleb ca neîntemeiată și îl obligă să plătească redacției 12.000 de lei pentru cheltuielile de asistență juridică)

Denumirea dosarului: Șor Ilan Miron vs. A.O. Asociația Reporteri de Investigatie și Securitate Editorială din Moldova

Instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru

Numărul dosarului: 2-21088917-12-2-14062021

Tematică: Dezmințirea informației publicate pe rețeaua socială Facebook

Motivul: În urma publicării unei postări pe Facebook

Stadiu procesual: Încheiat (Judecătorii au respins cererea de chemare în judecată)

DOSARE NOI

Denumirea dosarului: Sochircă Lionela Ivan vs. Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal. A.O. RISE Moldova - parte terță.

Instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani

Numărul dosarului: 2-22028388-12-3-28022022

Tematică: Acțiuni privind controlul legalității actelor administrative

Motivul: În urma documentării unui subiect de interes public

Stadiu procesual: Examinare

COLABORĂRI :

UCRAINA
Slidstvo.info

FEDERAȚIA RUSĂ
Centrul Dossier

PRELUĂRI :

UCRAINA	POLONIA
SLIDSTVO.INFO	PAP.PL
HROMADSKIE.UA	ROMÂNIA
SVABODA.ORG/	ADEVARUL.RO
NEWS.DEPO.UA	STIRILEPROTV.RO
UKR.NET	MERIDIANUL.RO
UATV.UA	RFI.RO
2PLUS2.UA	GARDIANULZILNIC.RO
5.UA	STIRIPESURSE.RO
PRAVDA.COM.UA	
MIND.UA	ITALIA
CENSOR.NET	ILMESSAGGERO.IT
IZBIRKOM.ORG.UA	M.DAGOSPPIA.COM
ARGUMENTUA.COM	DESTRADIPOPOLO.NET
ANTI KOR.COM.UA	HEADTOPICS.COM
BIGKYIV.COM.UA	
24.KYIV.MEDIA	INTERNATIONAL
EMISIUNI TV/PROGRAME DE ȘTIRI	GLOBALVOICES.ORG
5 КАНАЛ (ȘTIRI)	USIP.ORG
ГРОШИ	OCCRP.ORG
	RFERL.ORG
LITUANIA	FRONTNEWS.GE
DELFI	SPAMCHRONICLES.COM

DEPLASĂRILE ȘI CONEXIUNILE CU OLIGARHI RUȘI ALE MOLDOVEANULUI DIN „LISTA NEAGRĂ” A SUA

Aparent un anonim, Alexandr Okulov – primul businessman moldovean sancționat de SUA pe fundalul atacului Federației Ruse asupra Ucrainei – are o istorie ciudată pe alocuri.

Originar din satul Răuțel, raionul Fălești, el a ajuns să dețină companii în Republica Moldova, Kazahstan, Emiratele Arabe Unite și Federația Rusă, dar și o rețea globală de distribuție de tehnică și echipamente militare.

RISE Moldova a reconstituit o parte din povestea lui Alexandr Okulov, cel pe care autoritățile americane îl prezintă parte dintr-o „rețea de influență malignă condusă de oligarhul rus Konstantin Malofeev”.

#PLAHOSTAN: CUM ERA STRUCTURATĂ ORGANIZAȚIA CRIMINALĂ A LUI PLAHOTNIUC

Începând cu anul 2021, am început să analizăm zeci de decizii de judecată adoptate în cadrul unor ședințe închise, precum și ordonanțe de punere sub învinuire emise de procurori pe numele oligarhului Vladimir Plahotniuc și a anturajului acestuia.

Documentele dezvăluie modul în care, potrivit versiunii procurorilor moldoveni, funcționa sistemul datorită căruia Republica Moldova a ajuns să fie numită „stat capturat”.

Drept rezultat, RISE Moldova anunță lansarea unui nou proiect de investigație cu genericul „#Plahostan” - despre viața criminalității organizate din Moldova care s-a consolidat în jurul lui Plahotniuc.

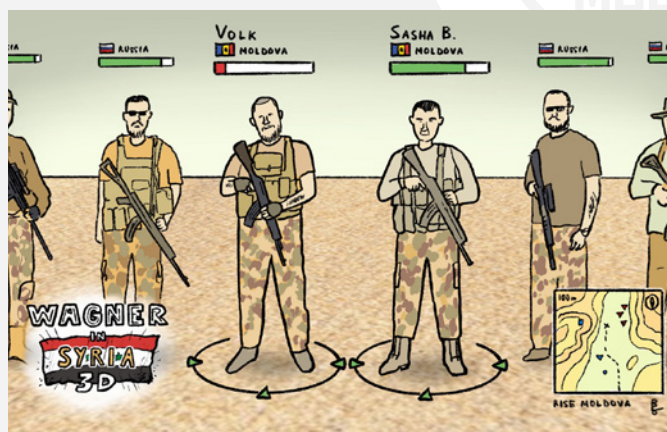

LOVITURA DE 29 DE MILIOANE

În cele peste aproape 12 milioane de fișiere din scurgerea de date privind paradisurile fiscale #PandoraPapers apare și directorul grupului de companii Bpay, care deține sute de terminale de plată în mai multe orașe din Moldova.

Numele lui este Artiom Vasiliev – un personaj investigat pentru spălare de bani și evaziune fiscală, asociat în afaceri cu fostul ministru al Justiției, Vladimir Cebotari și cu fostul director al Autorității Aeronautice Civile, Mircea Maleca.

ÎNROLAT SĂ UCIDĂ

„Hai că nu a mai rămas mult și ne vedem. Iaca mai am două luni. Vin acasă cu totul, îmi iau casă, vreau să mă însor, vreau și eu copii...”. Asta i-a spus Vladislav Apostol prietenului său din copilărie, în ultima lor conversație. S-a întâmplat cu o lună înainte ca Apostol să fie rănit.

AVIONUL OLIGARHULUI

În timp ce banii zburau din cele trei bănci implicate în „Frauda bancară”, compania braziliană Embraer a livrat două avioane noi către doi beneficiari din Moldova. O navă Embraer din categoria business class, a ajuns la Ilan Șor și alta identică – pentru oligarhul Vladimir Plahotniuc.

AGENȚII FSB, RESPONSABILI DE MOLDOVA

Jurnaliștii RISE Moldova și ai Centrului „Dossier” au aflat:

- cine este angajatul Serviciului Federal rus de Securitate „responsabil” de coordonarea politicianilor moldoveni;
- prin intermediul cui serviciile rusești au influențat alegerile din Republica Moldova;

RUBLE PENTRU DODON

După ce la sfârșitul anului 2021 Igor Dodon a pierdut întreținerea contribuabililor moldoveni, el a trecut la „întreținerea” unei asociații obștești finanțate de oameni de afaceri apropiați Kremlinului. Mutarea a venit și cu o remunerație de zece ori mai mare decât cea pe care a avut-o în perioada în care a fost președinte de țară. Mai exact, 202 de mii de lei pe lună, cuantum pe care singur și l-a aprobat.

AFACERI IMOBILIARE LA HÎNCEȘTI:

INTERPUSUL [I]

Peste trei hectare de teren din orașul Hîncești au fost înstrăinate pe bani mărunți. În rezultat – un nou cartier select și o afacere pe hârtie ajunsă în proprietatea unei companii fondate de un consilier raional.

În prima parte a anchetei, vă arătăm cum un subaltern al fiului primarului din Hîncești, ajutat de funcționari locali, a jonglat cu acte care i-au permis să cumpere un teren public de 60 de ari la un preț de nici 7.000 de lei.

CARTIERUL ȘEFILOR [II]

La graniță cu pădurea Hîncești, patru șefi din oraș s-au învrednicit de terenuri. Se întâmpla în 2018 și 2019. Fiecare a cumpărat de la Primărie câte jumătate de hectar de pământ agricol. Bugetul municipal nu a sporit, pentru că terenurile au fost vândute la prețuri simbolice – circa 10 mii de lei pentru fiecare.

În cea de-a doua parte a anchetei, RISE Moldova prezintă cine sunt șefii [actuali și foști] de la Hîncești care s-au împroprietărit pe bani puțini într-o zonă verde.

PARAFAT CONFIDENȚIAL: APARTAMENTE PENTRU JUDECĂTORI

45 de judecători. Ei sunt doar cei pe care am reușit să-i identificăm din surse deschise. Numărul exact îl știe Consiliul Superior al Magistraturii, dar nu-l divulgă. E parafat: „Confidențial”. Prețul este și el confidențial, dar înșiși judecătorii l-au desecretizat – mai puțin de jumătate decât cel de piață.

VILA DE LÂNGĂ GENEVA A UNEI STUDENTE

În dreapta este Franța. În stânga – Elveția. Din spate vine ploaia, iar în față mai sunt vreo 2 km până la vilă. Casa pe care o căutăm se află în localitatea Les Mermes, Veigy-Foncenex, Franța. Curtea este păzită, marcată cu semnele „proprietate privată” și însoțită de mai multe imagini cu câini. De câteva ori, am înconjurat complexul “Les jardins d’Hermance”.

СЛУЖБА ПО КОНТРАКТУ!

RECRUTORII DIN
TIRASPOL

Locuitorii din Moldova sunt recrutați în armata rusă dislocată în regiunea transnistreană. Racolarea are loc prin intermediul anunțurilor stradale și a mesajelor expediate pe Telegram. Reporterul RISE a telefonat la un număr indicat în anunț, prezentându-se drept șomer din Bălți. Discuția a atins și probabilitatea de a fi expediat pe frontul din Ucraina.

[HOȚII DE OAMENI]
TRANSNISTRIZAREA
JUSTIȚIEI

De anchetarea cazurilor de răpire, torturare și privare ilegală de libertate a locuitorilor din regiunea transnistreană sunt responsabili inclusiv angajați ai forțelor de ordine care activează, domiciliază sau chiar dețin „cetățenia” republicii nerecunoscute din stânga Nistrului.

„BILET” UCRAINEAN ÎN EUROPA PENTRU ȘEFII „ZONEI” RUSEȘTI

Liderii regiunii transnistrene deseori fac uz de pașapoarte ucrainene pentru a părăsi teritoriul din stânga Nistrului. Pentru administrația pro-Kremlin de la Tiraspol, cetățenia ucraineană este un fel de bilet norocos care le permite să călătorească nestingherit în Ucraina sau UE.

PAȘAPOARTE UCRAINEANE PENTRU ȘEFII „ZONEI” RUSEȘTI

În martie 2022, după ce trupele ruse au invadat Ucraina, Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei (PACE) a decis excluderea Rusiei din Consiliul Europei. Totodată, PACE a declarat regiunea transnistreană drept zonă aflată sub ocupație rusească.

COMPANII AFILIATE UNOR CORPORAȚII MILITARE RUSE

RISE Moldova a identificat patru întreprinderi din Moldova afiliate unor corporații militare de stat din Rusia sancționate de comunitatea internațională pe fondul invaziei ruse în Ucraina. Importanța lor a crescut în contextul faptului că Chișinăul nu s-au raliat la sancțiunile occidentale.

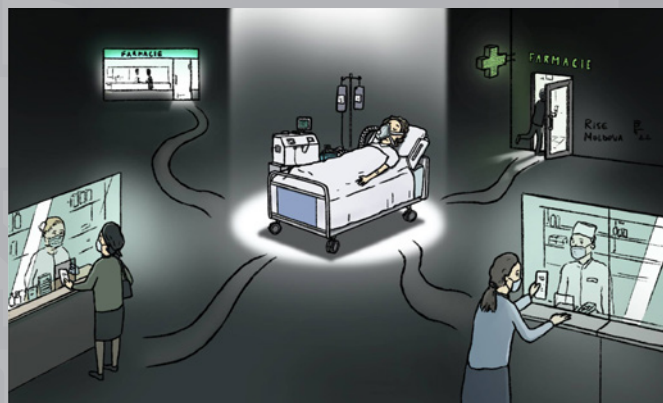

DUTY-FREE: DE LA ȘOR, LA UN BANCHER RUS DIN ISRAEL

Rețeaua de magazine duty-free controlată de Ilan Șor a fost printre primele active asupra cărora oamenii legii au pus sechestru în iunie 2019, imediat după fuga din țară a fostului primar de Orhei. Însă interdicția a durat doar jumătate de an. După ce a fost ridicată, proprietarii în acte au migrat de câteva ori.

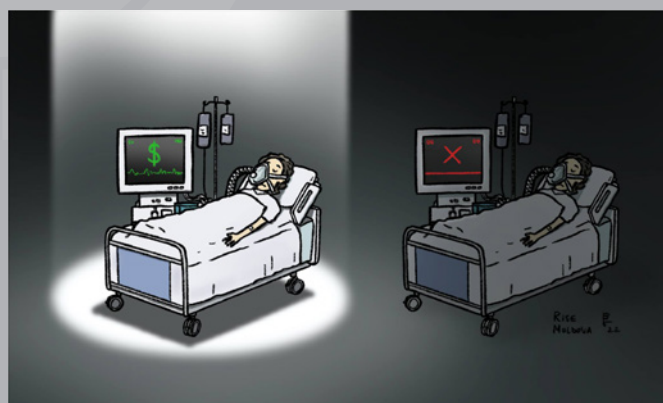
GOANA DUPĂ MEDICAMENTE

Când a aflat că mama ei de 59 de ani a fost transferată în secția de reanimare a Spitalului Edineț, în dimineața zilei de 8 octombrie 2021, Veronica Șoldan a mers să întrebe de urgență medicul: „Poate trebuie ceva de cumpărat?”.

BANII DIN SPITALE

Pentru cele cinci zile de internare ale Elenei Bălan în spital, consultații, investigații, medicamente, cazarea, alimentația și salariile lucrătorilor medicali implicați în tratamentul ei, am calculat că spitalul a primit aproape 20 de mii de lei.

SUB TRATAMENT

Elena Balan chemase salvarea pe 1 octombrie 2021. Avea febră 38,3, tuse și respira mai greu de câteva zile. Lucrătorii de pe ambulanță i-au administrat două medicamente și i-au spus că „totul e bine”, își amintește fiica ei.

TOP 10 ARTICOLE

PUBLICATE PE WWW.RISE.MD
după numărul de vizualizări

[1]

28.681

Înrolat să ucidă

[2]

23.005

Agenții FSB, responsabili de Moldova

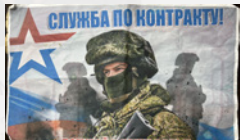
[3]

14.834

Vila de lângă Geneva a unei studente

[4]

7.923

Recrutorii din Tiraspol

[5]

7.686

Ruble pentru Dodon

[6]

7.588

Avionul oligarhului

[7]

7.130

#Plahostan: cum era structurată organizația criminală a lui Plahotniuc

[8]

6.312

Afaceri imobiliare la Hîncești: Cartierul șefilor [II]

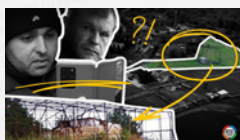
[9]

6.003

Agrohub de Hîncești, conectat la corporații militare rusești

[10]

5.967

Afaceri imobiliare la Hîncești: Interpusul [I]

TOP 10 PROFILURI

PUBLICATE PE PEOPLE OF INTEREST*
după numărul de vizualizări

[1]		1.148
Andrei Spînu
[2]		808
Victor Gușan
[3]		662
Vladimir Andronachi
[4]		655
Dumitru Alaiba
[5]		562
Dan Perciun
[6]		434
Ilya Kazmaly
[7]		419
Vladimir Plahotniuc
[8]		407
Igor Grosu
[9]		406
Ilan Șor
[10]		396
Veronica Dragalin

*People of Interest (profiles.rise.md) este o bază de date interactivă de tip „work in progress” lansată de RISE Moldova în 2019 și pe care conturăm profilurile unor figuri publice și conexiunile lor: companii, dosare, proprietăți, interese și interpuși.

TOP 5 MATERIALE VIDEO

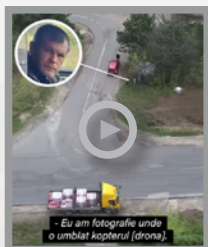
PUBLICATE PE FACEBOOK (pagina Ro și Ru)
după numărul de vizualizări

[1]

1.800.000
FRAȚII MERCENARI

[2]

650,000
AFACERI IMOBILIARE LA HÎNCEȘTI

[3]

382,000
LUPTA PENTRU REFUGIAȚI

[4]

375,000
MERCENARI

[5]

214,000
**SERGHEI AKSEONOV, ȘEF INTERIMAR AL
AUTOPROCLAMATEI REPUBLICI CRIMEEA**

PAGINA WWW.RISE.MD

conform datelor Google Analytics
(1 ian. - 31 dec. 2022)

UTILIZATORI

187,051

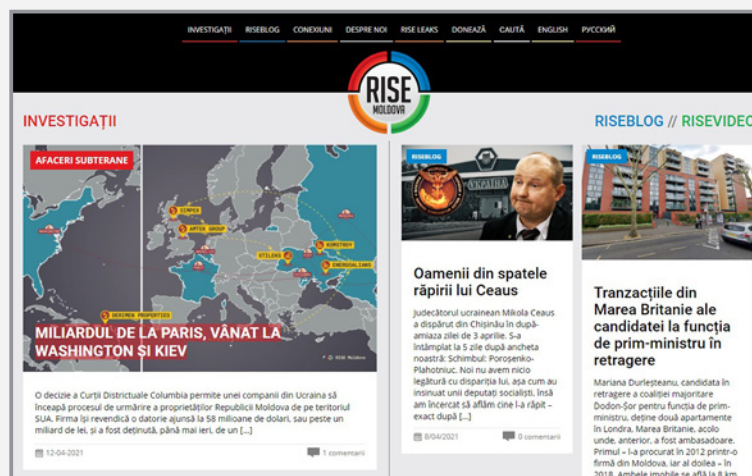
VIZUALIZĂRI DE PAGINĂ

340,353

DURATA MEDIE A UNEI VIZITE

00:02:47

PROFILES.RISE.MD

UTILIZATORI

33,613

AFIȘĂRI DE PAGINĂ

61,862

DURATA MEDIE A UNEI VIZITE

00:01:16

REȚELE SOCIALE

FACEBOOK

[/risemoldova](https://www.facebook.com/risemoldova)

TOTAL APRECIERI - 39.000
 APRECIERI NOI - 928
 TOTAL URMĂRITORI: 50.065
 URMĂRITORI NOI: 8,545
 POSTĂRI - 146
 REACH - 4,039,047

TWITTER

[/risemoldova](https://twitter.com/risemoldova)

TOTAL URMĂRITORI: 4,745
 (în medie +111 noi / lunar)
 URMĂRITORI NOI: 1,336
 POSTĂRI - 222
 IMPRESII: 254,000

YOUTUBE

[/risemoldova](https://www.youtube.com/risemoldova)

VIZIONĂRI: 101.284
 ABONAȚI: +455
 VIDEOCLIPURI: 16
 DURATA DE VIZIONARE: 5,300 h

12 FEBRUARIE 2022

TRAINING: CUM SĂ REALIZEZI INVESTIGAȚII DE IMPACT, DAR SĂ RĂMÂI LIBER ȘI ÎN SIGURANȚĂ (BISHKEK, KÂRGÂZSTAN)

TRAINER INTERNAȚIONAL: VLADIMIR THORIK

În cadrul forumului național pentru jurnaliștii de investigație din Kârgâzstan „Chyndyk”, jurnalistul Vladimir Thorik, în calitate de expert internațional, a susținut un training online pentru jurnaliștii din

Kârgâzstan despre tendințele actuale în jurnalismul de investigație, regulile de verificare a faptelor, precum și standardele internaționale de lucru cu surse și baze de date.

19-22 MAI 2022

LECȚIE: PARTICULARITĂȚILE DESFĂȘURĂRII INVESTIGAȚIILOR JURNALISTICE (ALMATY, KAZAHSTAN) ↑

LECTOR INTERNAȚIONAL: VLADIMIR THORIK
Organizator: Internews-Kazakhstan

În cadrul unui training de trei zile dedicat jurnaliștilor din patru țări ale Asiei Centrale (Kazakhstan, Tadjikistan, Kârgâzstan și Uzbekistan), Vladimir Thorik, în calitate de trainer internațional, a prezentat principalele aspecte specifice realizării investigațiilor jurnalistice.

12 MAI 2022

WEBINAR: SPECIFICUL COLABORĂRII DINTRE OFIȚERII AML DIN ȚĂRILE BALTICE ȘI JURNALIȘTII DE INVESTIGAȚIE (ONLINE)

TRAINER: VLADIMIR THORIK

Vladimir Thorik este lector invitat permanent în cadrul singurului curs complet de formare în limba rusă dedicat combaterii spălării banilor din țările baltice. La acest training au participat ofițeri AML (anti-money laundering) din Estonia, Letonia și Lituania. Reporterul RISE a prezentat oportunitățile de colaborare dintre experții AML și jurnaliști.

15 OCTOMBRIE 2022

ISTORIA UNEI INVESTIGAȚII DE MARE IMPACT: #KREMLINOVICI (CHIȘINĂU, MOLDOVA)

TRAINER: VLADIMIR THORIK

Pe 4 și 15 octombrie, la Chișinău, s-a desfășurat o conferință internațională dedicată profesioniștilor din media, organizată de Institutul Media FOJO din Suedia, cu participarea unor experți din Polonia, Letonia, Ucraina, Armenia, Georgia, Moldova și

Belarus. Tema generală a fost „Practici pentru practicieni: management, audiență și conținut în vremuri de criză”. În acest context, Vladimir Thorik a susținut un masterclass despre metodele de identificare și analiză a datelor relevante despre persoane.

14-16 NOIEMBRIE 2022

EXPERIENȚA INVESTIGAȚIILOR INTERNAȚIONALE PRIVIND OPERAȚIUNI TRANSFRONTALIERE ALE SERVICIILOR SPECIALE (VARȘOVIA, POLONIA)

TRAINER: VLADIMIR THORIK

În cadrul unei conferințe internaționale a jurnaliștilor de investigație, organizată de rețeaua germană N-ost, Vladimir Thorik a participat la o sesiune comună alături de jurnaliști ai Bellingcat și Slidstvo, unde a prezentat experiența acumulată în realizarea unor investigații transfrontaliere de succes.

29 NOIEMBRIE 2022

ALGORITMI DE ANALIZĂ A DATELOR DESPRE SERVICIILE SPECIALE RUSE ȘI PERSOANELE ASOCIATE ACESTORA (TRUSKAVEȚ, UCRAINA) ↑

TRAINER: VLADIMIR THORIK

Organizator: Institutul pentru Dezvoltarea Presei Regionale din Ucraina

La Truskaveț (Ucraina), în cadrul unei conferințe internaționale anuale, Vladimir Thorik a prezentat experiența realizării unor investigații internaționale privind influența Rusiei asupra țărilor post-sovietice.

BILANȚUL CONTABIL

LA 31 DECEMBRIE 2022

Nr. cpt.	ACTIV	Începutul perioadei de gestiune	Sfârșitul perioadei de gestiune
1	2	3	4
1	ACTIVE IMOBILIZATE,	132868	398434
	Imobilizări necorporale	14 476	35 364
	Mijloace fixe	118 392	363 070
2	ACTIVE CIRCULANTE	4 789 581	17 159 641
	Materiale	1 040	480
	Obiecte de mică valoare și scurtă durată	11 365	25 460
	Creanțe comerciale și avansuri acordate	16 784	23 996
	Creanțe privind mijloacele cu destinație specială	2 253 520	16 625 757
	Numerar	2 494 902	467 589
	Alte active circulante	11 970	16359
	TOTAL ACTIVE	4 922 449	17 558 075

Nr. cpt.	PASIV	Începutul perioadei de gestiune	Sfârșitul perioadei de gestiune
3	CAPITAL PROPRIU	497 543	745 844
	Excedent net (deficit net) al perioadei de gestiune	0	7 218
	Fond de active imobilizate	132 868	398 434
	Fond de autofinanțare	364 675	340 192
4	DATORII PE TERMEN LUNG	0	14 524 470
	Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen lung	0	14 524 470
5	DATORII CURENTE	4 424 906	2 287 761
	Finanțări și încasări cu destinație specială curente	4 343 488	2 201 790
	Datorii comerciale și avansuri primite	17 434	19 299
	Datorii față de buget	0	377
	Venituri anticipate curente	63 984	66 295
	TOTAL PASIVE	4 922 449	17 558 075

EXTRAS DIN SITUAȚIA DE VENITURI ȘI CHELTUIELI DE LA 1 IANUARIE PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2022

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	
		precedentă	curentă
1	2	3	4
Venituri aferente mijloacelor cu destinație specială	010	5 136 691	6 572 322
Cheltuieli aferente mijloacelor cu destinație specială	020	5 136 691	6 572 322
Excedent (deficit) aferent mijloacelor cu destinație specială (010 – 020)	030	0	0
Alte venituri (cu excepția veniturilor din activitatea economică)	040	39 358	172 984
Alte cheltuieli (cu excepția cheltuielilor din activitatea economică)	050	39 358	172 966
Excedent (deficit) aferent altor activități (040 – 050)	060	0	18
Venituri din activitatea economică	070	0	7200
Cheltuieli din activitatea economică	080	0	0
Rezultatul: profit (pierdere) din activitatea economică (070 - 080)	090	0	7200
Cheltuieli privind impozitul pe venit	100	0	0
Excedent net (deficit net) al perioadei de gestiune (030+060+090-100)	110	0	7218

ÎN DERULARE

Development and promotion of investigative journalism in local media

Finanțator: National Endowment for Democracy

Perioada grantului: 1 iunie 2022 - 31 mai 2024

Suma grantului: 220.000 USD

Descrierea proiectului: Programul este destinat redacțiilor locale din toate regiunile Republicii Moldova, inclusiv celor care publică conținut în limba rusă. Scopul acestuia este de a crește nivelul de profesionalism al reporterilor din presa locală prin desfășurarea mai multor sesiuni intensive de training și mentorat. De asemenea, proiectul implică colaborarea cu jurnaliștii din redacția RISE Moldova în documentarea și publicarea materialelor jurnalistice.

Promote compliance with international laws including but not limited to human rights and international sanctions laws and to promote legal and institutional reform to help prevent Russian atrocities in the Ukraine

Finanțator: Open Society Foundations / International Partnership for Human Rights

Perioada grantului: 1 septembrie 2022 - 31 august 2023

Suma grantului: 50.000 USD

Descrierea proiectului: Documentarea și publicarea investigațiilor transfrontaliere pe subiecte care implică oficiali moldoveni de rang înalt, oligarhi sau interpuși ai acestora și colaborarea cu juriști locali și internaționali care vor înainta acțiuni legale în jurisdicțiile externe.

Support for continued investigative journalism operations

Finanțator: Journalism Development Network (OCCRP)

Perioada grantului: 1 octombrie 2022 - 31 martie 2023

Suma grantului: 30.000 USD

Descrierea proiectului: Expunerea problemelor critice prin furnizarea către public a informațiilor credibile, bazate pe fapte.

Journalists Guarding Democracy

Finanțator: US State Department, Bureau of Democracy, Human Rights, and Labor (DRL)

Perioada grantului: 1 octombrie 2022 - 30 mai 2025

Suma grantului: 691.355 USD

Descrierea proiectului: Proiectul are drept scop de a responsabiliza autoritățile și a promova transparența reformei sectorului justiției în Moldova prin intermediul jurnalismului de investigație de calitate la nivel național și local.

PROIECTE ÎNCHEIATE

Investigative Journalism for Students

Finanțator: US Department of State

Perioada grantului: 1 iulie 2021 - 30 iunie 2022

Suma grantului: 60.600 USD

Descrierea proiectului: Proiectul este o inițiativă spinoff a acțiunilor similare implementate în 2015-2016 și 2019-2020, când jurnaliștii RISE Moldova au petrecut un an universitar cu zeci de studenți de la jurnalism în universitățile din Moldova și i-au inițiat în domeniul jurnalismului de investigație. Jurnaliștii au ținut zece sesiuni, iar opt dintre cei mai buni studenți selectați de la mai multe universități au trecut printr-un program de internship la RISE Moldova și au primit burse pentru desfășurarea stagiului.

Media Enabling Democracy, Inclusion and Accountability in Moldova, (MEDIA-M)

Finanțator: Internews

Perioada grantului: 1 octombrie 2021 - 30 septembrie 2022

Suma grantului: 35.255,08 USD

Descrierea proiectului: Sporirea capacității organizaționale, manageriale și tehnice; îmbunătățirea sustenabilității financiare și securității fizice și digitale; ajustarea standardelor editoriale și politicilor interne conform normelor și eticelor naționale și internaționale.

*În cadrul proiectului „MEDIA-M” RISE Moldova este subcontractantul organizației Internews Moldova.

Investigative journalists and legal professionals against kleptocracy and human rights abuses

Finanțator: FOSI / CEELI Institute

Perioada grantului: 1 septembrie 2021 - 31 august 2022

Suma grantului (total): 49.988,43 USD

Descrierea proiectului: Documentarea și publicarea investigațiilor transfrontaliere pe subiecte care implică oficiali moldoveni de rang înalt, oligarhi sau interpuși ai acestora și colaborarea cu juriști locali, care vor înainta acțiuni legale în jurisdicțiile externe.

*În cadrul proiectului RISE Moldova este subcontractantul organizației CEELI Institute.

Enhanced accountability of justice system representatives through investigative reporting

Finanțator: US Department of State

Perioada grantului: 1 iulie 2021 - 31 august 2022

Suma grantului: 86.000 USD

Descrierea proiectului: Promovarea responsabilității și transparenței în sistemul de justiție

al Republicii Moldova prin monitorizarea celor mai răsunătoare procese de judecată, inclusiv dosare penale legate de „Furtul din sistemul bancar” și „Spălătoria Rusească”; asigurarea accesului organizației la asistență juridică profesională.

Support for Independent Media in Eastern Partnership Countries in Ukraine, Georgia and Moldova

Finanțator: BBC Media Action

Perioada grantului: 1 iulie 2021 - 31 martie 2022

Suma grantului: 48.325 GBP

Descrierea proiectului: Mentorat și sprijin în ceea ce privește producția și abilitățile editoriale în dezvoltarea de noi concepte video, documentarea anchetelor jurnalistice de interes pentru publicul larg, dezvoltarea profilurilor persoanelor de interes din Moldova.

Promote Accountability of Regional Officials Through Investigative Reporting

Finanțator: National Endowment for Democracy

Perioada grantului: 1 februarie 2021 - 31 martie 2022

Suma grantului: 100.000 USD

Descrierea proiectului: Documentarea și crearea de profiluri interactive ale celor 32 de președinți de raion din Republica Moldova. Profilurile includ informații despre activele declarate, datoriile acumulate, interese financiare, legături de afaceri și trecut criminal. Monitorizarea și documentarea cazurilor de corupție, de crimă organizată și a averilor ascunse în rândul baronilor locali.

Support for continued investigative journalism operations

Finanțator: Journalism Development Network (OCCRP)

Perioada grantului: 15 februarie 2022-29 iulie 2022

Suma grantului: 15.480 USD

Descrierea proiectului: Expunerea problemelor critice prin furnizarea către public a informațiilor credibile, bazate pe fapte.

VINERI, 25 SEPTEMBRII 2020. 7 zile până la lansarea lui [REDACTED] în cursa electorală la un oficiu de la demisolul unui bloc locativ de pe [REDACTED] din [REDACTED], aflat la circa 600 de metri distanță de sediul central al PSRM, dis-de-dimineată sosesc deputații socialiști [REDACTED] și [REDACTED].

Oaspeții comunică intens cu un bărbat și o femeie, după care sunt conduși în birou. Periodic, ies împreună la o țigară, iar discuțiile animate continuă și afară.

În următoarele zile, la oficiul de pe [REDACTED] au venit cel puțin încă doi vizitatori de vară. Unul e [REDACTED], deputat socialist și membru al Comisiei parlamentare pentru politica externă. Celălalt e [REDACTED], consilier al prim-ministrului [REDACTED] până în iulie 2020, când a fost înlocuit de [REDACTED]. Amândoi femeie alături de care au fost surprinși [REDACTED].

Pe lângă [REDACTED] și [REDACTED]: [REDACTED].

[REDACTED] nu a fost văzută în compania celor doi, nu a fost înregistrată. Fostul consilier al președintelui [REDACTED] nu a mai apărut în viața personală a oame-
nelor. [REDACTED] nu mi pasă deloc de [REDACTED].

[REDACTED] a murit.
[REDACTED] a fost în clădirea Președ-
[REDACTED] de control al Servi-

[REDACTED] este tot cetățean
[REDACTED] de presă al ad-
[REDACTED] fără a avea
[REDACTED] doar de poar-
[REDACTED] unei coor-

[REDACTED] de RISE,
[REDACTED] vizită,
[REDACTED] la prima. Dar
[REDACTED] când va veni

[REDACTED] Comisia Elector-
[REDACTED] ruși la
[REDACTED] Chișinău, și
[REDACTED] și deputat-
[REDACTED] discuție animată. În
[REDACTED].

[REDACTED] care au inter-
[REDACTED] tot completat cu noi

[REDACTED],
[REDACTED] și
[REDACTED] și
[REDACTED]. Niciunul
[REDACTED] ruși.

[REDACTED] a capitalei, unde
[REDACTED] purtătoarea de cuvânt a candi-
[REDACTED].

[REDACTED]. Anume [REDACTED] este cel care
[REDACTED] va refuza să ne spună în ce relații se
află cu [REDACTED].

Analizând imaginile făcute în birou, în paralel cu cele surprinse la sediul PSRM și la ofi-
ciul de la demisol din [REDACTED], am reușit să mai identificăm șase cetățeni ruși.

Pe unul deja îl cunoaștem. Este [REDACTED] cel care a însoțit-o pe [REDACTED] în vizita la
Președinție, cu șase zile înainte de lansarea lui [REDACTED] în cursă. Restul cinci sunt: [REDACTED]
[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] și [REDACTED].

Conform unui răspuns oferit de CEC, „contractarea unor servicii de consultanță [...] nu este
interzisă de normele legale, cu condiția reflectării cheltuielilor respective și neefectuării agi-
tației electorale propriu-zise”.

[REDACTED], președintele CEC:Candidații la funcția de Președinte sunt obligați să declare
toate cheltuielile în rapoartele depuse la CEC. Chiar dacă cineva prestează pentru candidat anumite
servicii pro bono (fără plată – n.r.), inclusiv consultanții străini candidatul trebuie [să apre-

WWW.RISE.MD
#2022